

Troben els ossos d'una gran au aquàtica de més de 3 milions d'anys a Caldes de Malavella

324cat

Troben, per primera vegada, l'esquelet sencer d'una gran au aquàtica que va viure fa més de 3 milions d'anys, a l'excavació arqueològica del Camp dels Ninots, de Caldes de Malavella, una de les més importants d'Europa. La troballa aporta informació rellevant per interpretar l'entorn paleoambiental de l'antic llac que hi havia a la zona, a l'època del pliocè.

L'animal, que sembla que feia entre **un metre i un metre i mig** i tenia un pes **entre 4 i 8 kg**, és la troballa més important de la campanya d'aquest any al jaciment, segons el seu codirector, **Bruno Gómez de Soler**, investigador de l'IPHES (Institut de Paleoecologia Humana i Evolució Social), de la Universitat Rovira i Virgili.

"És un dels pocs jaciments a Europa que ens pot explicar, o fer-nos-ne una idea, de com era el pliocè, fa uns 3 milions d'anys, a tot el Mediterrani europeu. De fet, aquesta au que hem recuperat enguany complementa totes les restes de macrovertebrats d'amfibis, rèptils..."

Aquest 2023 es compleixen 20 anys d'excavacions continuades al jaciment del Camp dels Ninots. I ara, **el consistori vol comprar els terrenys**, actualment en mans privades, per fer-hi una **exposició permanent**.

L'esquelet d'aquesta gran au aquàtica s'ha trobat gairebé complet (CCMA)

Una gran au aquàtica de fa 3 milions d'anys

Fa 3 milions d'anys, durant el pliocè, el lloc on s'han trobat les restes era una zona de clima subtropical i **hi havia un llac sobre d'un volcà**. Bruno Gómez ha detallat que encara no coneixen "el gènere ni l'espècie" d'aquesta au aquàtica, però opina que **podria tractar-se d'un flamenc o una cigonya**.

N'han trobat **un 60% de l'esquelet**, i és la primera vegada que es troba un **esquelet gairebé sencer** amb

gran part dels ossos connectats, ja que fins ara només s'havien trobat restes aïllades.

La recuperació dels ossos és molt minuciosa (ACN/Aleix Freixes)

"Sabem que es tracta d'una au completa. Probablement, per les mesures que tenen els ossos i la robustesa, seria **una au d'uns 5 o 6 quilos de pes** --una au important--, i aquàtica. Encara hem de saber si migratòria o no", diu **Gerard Campeny**, investigador de l'IPHES.

"Probablement va morir a la vora d'aquest antic llac. Una torrentera d'aigua els va arrossegar cap a l'interior i fins aquí s'han preservat. És per això que trobem diferents parts d'aquesta au, en una zona on hi ha una acumulació important, i anem recuperant la resta d'aquest mateix animal en diferents espais."

Conjuntament amb l'au, els investigadors **també han trobat restes d'ànecs, corbs** i altres animals **microvertebrats com ara talps**.

"A més de conèixer la taxonomia de l'animal, tota la part ecològica de l'au ens donarà moltíssima informació de com actuava aquest llac per a tota la fauna que tenia al voltant."

Un conjunt que donarà molta informació de l'**entorn paleoambiental i de la biodiversitat durant el pliocè en aquest antic llac**, segons Campeny.

L'esquelet d'una granota trobada al jaciment un cop fixada al laboratori (CCMA)

Més restes del que es pensava

L'arrossegament de les restes explicaria el fet que s'hagin trobat **més restes del que es pensava en aquest nivell d'excavació**. "Tenien constància que en aquest nivell hi hauria algunes restes, però no se n'esperaven tantes", explica Gómez, perquè al nivell de sorra, les restes que hi pugui haver són "materials que venen arrossegats de fora".

La campanya d'aquest any, on han treballat 22 persones, s'ha fet en un sector nou del jaciment. El **nivell 10 de l'excavació** hi ha moltes sorres i, segons Gómez, el més habitual és trobar les restes en nivells inferiors, on hi ha les capes d'argila.

Algunes de les restes d'altres petits vertebrats trobats en l'excavació (CCMA)

Estudi i conservació de les restes

Precisament, el codirector ha recordat que a les **zones argiloses** de la resta de sectors del jaciment és on havien trobat restes més grans de **tapirs, bòvids i rinoceronts**. Per això, de cara a les pròximes campanyes ha anunciat que es concentraran en el nou sector que han estrenat aquest any per **acabar el nivell actual i passar a capes inferiors**.

Ara, tot el material recollit es trasllada al laboratori que té l'equip investigador a l'espai Aquae de Caldes de Malavella. En aquestes instal·lacions, **sis restauradors** s'encarreguen de fer una **primera cura de les restes** abans d'enviar-les a la URV de Tarragona, on s'estudien i es conserven.

Laboratori de l'IPHES a la URV on es fa la conservació de les restes (CCMA)

Fer un espai visitable

El primer tinent d'alcalde en funcions a Caldes de Malavella, Sergi Mir, ha anunciat que el nou Ajuntament té **la voluntat de "comprar els terrenys"** on hi ha el jaciment del Camp dels Ninots, que **ara són privats**.

Mir ha explicat que hi ha el projecte de fer una "inversió a mitjà termini" per dotar la zona d'una "infraestructura bàsica que doni facilitats als investigadors", com ara fer arribar una **escomesa de llum i aigua i construir un edifici** que permeti als arqueòlegs guardar-hi les eines i el material mentre duri la campanya d'excavacions.

A més, el consistori també vol fer **un espai "visitable"** la resta de l'any amb "una petita **exposició**" amb part de les restes que s'han extret al llarg dels 20 anys.

L'Ajuntament vol comprar els terrenys del jaciment, ara privats, per dotar-lo d'infraestructures bàsiques i fer-lo visitable (ACN/Aleix Freixes)